

Білет № 7

① Принципи нормалізації. Універсальний нормальний алгоритм.

Кожна алгоритмічна система A повинна задовольняти дві вимоги: бути математично строгою і універсальною. Математичної строгості досягають використанням певного математичного апарату (у цьому випадку розпізнавання входиться і підстановка). Тому побудована Л. Марковим теорія нормальних алгоритмів повністю задовольняє першу вимогу.

Універсальність теорії нормальних алгоритмів формують у вигляді принципу нормалізації, який є однією з основних гіпотез теорії алгоритмів.

Принцип нормалізації. Для будь-якого алгоритму $A = \langle \varphi, \Pi \rangle$ в довільному алфавіті M можна побудувати еквівалентний йому нормальний алгоритм над алфавітом M .

Перехід від інших способів опису алгоритмів до еквівалентних нормальних алгоритмів називають зображенням у нормальній формі або нормалізацією.

Алгоритм $A = \langle \varphi, \Pi \rangle$ в алфавіті M називають нормалізованим, якщо можна побудувати еквівалентний йому нормальний алгоритм над алфавітом M . В іншому випадку алгоритм називають ненормалізованим.

На підставі цього означення процес нормалізації можна сформулювати так: усі алгоритми є нормалізовані.

Універсальний нормальний алгоритм.

Універсальним нормальним алгоритмом (УНА) називають алгоритм, здатний виконувати роботу довільного нормального алгоритму A .

УНА отримує інформацію про схему конкретного алгоритму A , а також про вхідне слово P і виконує над P підстановки згідно з заданою схемою.

Кожен конкретний нормальний алгоритм A має свій алфавіт. УНА, як нормальний алгоритм, теж має один фіксований алфавіт — стандартний. Для того, щоб УНА міг приймати схеми довільних нормальних алгоритмів, ці схеми повинні бути закодовані в стандартному алфавіті.

Зафіксуємо деякий стандартний алфавіт S , наприклад $S = \{0, 1\}$. Букви будь-якого нестандартного алфавіту ми будемо кодувати так: усі букви нумерують натуральними числами, після чого i -й букві ставлять у відповідність двійковий код z_i — одинокі, об'єднані парами, наприклад. Якщо довільний алфавіт M має n букв, то вводять ще додатково ще одну букву для позначення знаків, які використовують під час написання схем (стрілка, крапка, знак розділення між підстановками), а також спеціального кінцевого знака, який ставлять на початку і в кінці схем алгоритму.

Теорема. Існує такий нормальний алгоритм V , який називають універсальним, що для будь-

якого нормального алгоритму A і будь-якого
вхідного слова P з області визначення A перетво-
рює слово $A^{\text{cod}} P^{\text{cod}}$ у слово A^{cod} , де $A = A(P)$.
$$A^{\text{cod}} P^{\text{cod}} \xrightarrow{U} A(P)^{\text{cod}}$$

Якщо ж P не входить в область визначення
 A , то універсальний алгоритм U також буде не-
застосованим до слова $A^{\text{cod}} P^{\text{cod}}$.

② Рекурсивні функції.

Першою алгоритмічною системою була система,
що ґрунтується на використанні конструктивно
визначених арифметичних функцій, які називають ре-
курсивними функціями.

Нехай задано деякий алгоритм A , який може
на застосування до цілого класу задач, тобто
до ряду допущених вхідних даних - умов
задач. Проілюструємо ці умови цілими числами

Тоді $m_i = A(n_j)$.

Алгоритм A визначає деяку числову функцію $\varphi: N \rightarrow N$, $m_i = \varphi(n_j)$. Отже, виконання довільного алгоритму A є еквівалентним обчисленню значень деякої числової функції φ .

③ Скласти нормальний алгоритм, який викидає повторні букви "a" в рядках символів в алфавіті $A = \{a, b, c\}$.

Правила: $aa \rightarrow a$

Приклад: $aabbaaacs \rightarrow abbaaacs \rightarrow abbaacs \rightarrow abbas$.